

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 17. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698092854352/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

Liv, det gælder i alle Maader om den hegelste. Man seer, hvor ulogiske Bevægelserne maae være i Logiken, siden det Negative er det Onde; hvor uethiske de maae være i Ethiken, siden det Onde er det Negative. I Logiken er det for meget, i Ethiken for lidet, intetsteds passer det, hvis det skal passe begge Steder. Har Ethiken ingen anden Transcendens, da er den væsentlig Logik, skal Logiken have saa megen Transcendens, som dog bliver for en Skarns Skyld Ethiken nødvendig, er den ikke mere Logik.

Det her Udviklede er maaskee vidtloftigt nok i Forhold til Stedet, hvor det staaer (i Forhold til Sagen der afhandles, er det meget fjært fra at være for langt), men er dog ingenlunde overflodigt, da det Enkelte er valgt med Allusion til Skriftets Gjenstand. Exemplerne ere tagne fra det Større, men hvad der skeer i det Store, kan gentage sig i det Mindre, og Misforstaaelsen bliver en lignende, om end den skadelige Folge er mindre. Den, der giver sig Mine af at skrive Systemet, har sit Ansvar i det Store; men den, der skriver en Monographie, kan og bør ogsaa være tro over Lidet.

Nærværende Skrift har sat sig som Opgave at afhandle Begrebet »Angest«¹ psykologisk saaledes, at det har Dogmet om Arvesynden *in mente* og for Øie. Forsaavidt faaer det da ogsaa om end taust med Syndens Begreb at gjøre. Synden er imidlertid ingen Opgave for psykologisk Interesse, og det vilde kun være at hengive sig til en misforstaaet Aandrigheds Tjeneste, om man vilde behandle den saaledes. Synden har sin bestemte Plads eller rettere den har slet ingen, men dette er dens Bestemmelse. Ved at behandle den paa et andet Sted, altererer man den, idet man indfatter den i en uvæsentlig Reflexionsbrydning. Dens Begreb bliver altereret og tillige bliver dermed den Stemning, der som den rette svarer til det rigtige Begreb*, forstyrret, og man faaer istedenfor den sande Stemnings Udholdenhed, de usande Stemnings flygtige Gjøglespil. Naar saaledes Synden bliver draget ind i Æstetikken, da bliver Stemningen enten letsindig

* At ogsaa Videnskaben ligesaa faldt som Poese og Kunst forudsætter Stemning baade hos den Producerende og den Recepterende, at en Feil i Modulationen er ligesaa forstyrrende som en Feil i Tankens Udvikling, har man aldeles glemt i vor Tid, hvor man aldeles har glemt Inderlighed og Tilgængens Bestemmelse af Glæde over al den Herlighed, man meente at see, eller har i Begjerlighed renonceret paa den ligetom Hunden, der foretrak Skyggen. Dog enhver Feil fuder sin egen Fjende. Tankningens Feil har Dialektikens uden for sig, Stemningens Udebliven eller Fortalskning har det Comiske udenfor sig som Fjende.